

S. M.

"Wybór źródeł pisanych do dziejów
górnictwa i metalurgii świata
antycznego", część I: "Cynk i mosiądz",
Aleksander Krawczuk, Warszawa 1957 :
[recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 4/4, 740

1959

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

zenia scen figuralnych oraz różnych przedmiotów. Pewna część tych tabliczek przedstawia postacie górników przy pracy oraz wizerunki pieców. Autor przytacza sądy poprzednich badaczy na temat owych rysunków. Jedni bowiem uważali je za greckie piece hutnicze (A. Milchhöfer, A. Furtwängler), inni za piece garncarskie (O. Rayet).

Rozstrząsanie dotychczasowych wiadomości na temat konstrukcji greckich pieców garncarskich i hutniczych oraz porównywanie obydwu hipotez skłania autora do uznania pieców wyobrażonych na tabliczkach z Koryntu za piece garncarskie.

S. M.

Aleksander Krawczuk, *Wybór źródeł pisanych do dziejów górnictwa i metalurgii świata antycznego. Część I, Cynk i mosiądz*. Prace Zakładu Archeologii Antycznej IHKM PAN pod red. Kazimierza Majewskiego i Tadeusza Zawadzkiego, zes. 1. Warszawa 1957, s. 52. (wydawnictwo powielane).

Część pierwsza szerzej zakrojonych badań A. Krawczuka nad źródłami dotyczącymi starożytnego górnictwa i metalurgii przynosi nowe wiadomości o technice produkcji cynku i mosiądzu. Autor wskazuje na ważność bogatej greckiej terminologii metalurgicznej i wtórnych źródeł pisanych (np. traktaty farmaceutyczne, geograficzne) wobec zaginięcia najważniejszych pozycji starożytnej literatury z zakresu górnictwa i hutnictwa głównie okresu hellenistycznego.

Analiza zachowanych źródeł, ustalenie ich współzależności i filiacji daje interesujące wyniki nie tylko z punktu widzenia heurystyki, ale może też wnieść ciekawe hipotezy dotyczące się samego tematu badań (np. poziom techniki metalurgicznej w danym okresie czasu, początki produkcji mosiądzu itp.).

Zestawienie źródeł antycznych dotyczących cynku i mosiądzu (stosunkowo bogatszych niż dla innych metali) z późniejszymi takimi źródłami z okresu średniowiecza i Odrodzenia ma na celu porównanie postępu metalurgii i ustalenie etapów jej rozwoju w ciągu dziejów.

S. M.

E. G. R. Taylor, *The Mathematical Practitioners of Tudor and Stuart England*. Cambridge 1954, s. 443.

Książka E. G. R. Taylora *Matematyka praktyczna i jej przedstawiciele w Anglii w okresie Tudorów i Stuartów* jest bardzo wyczerpującym i solidnym studium, które stara się objąć wszystkie dziedziny, gdzie matematyka stosowana gra główną rolę.

Omawiane dzieło jest podzielone na trzy części: część pierwsza, opisowa, liczy 162 s.; część druga, poświęcona przedstawicielom ("practitioners"), obejmuje krótkie charakterystyki 583 uczonych, przedstawicieli matematyki prak-